

niet voelbaar was vanwege de hoge bomen. Ook nu bleek dus weer dat wind behoorlijk van invloed kan zijn op de resultaten van het nachtvlinderen en de wind zal ook op deze avond invloed hebben gehad op het aantal soorten.

Echte bijzonderheden, binnen de waargenomen micro-soorten waren er niet. Toch zijn twee soorten de moeite waard om even te noemen: haakjesdwergbladroller (*Pammene germana*) en geelkoplichtmot (*Salebriopsis albicilla*). De eerste van de twee is een vrij kleine, zeer donkere bladroller, die opvalt door de rij lichte 'voorrandschaakjes' op de voorvleugels. Als de soort goed bekeken wordt is deze eigenlijk niet te verwarren met andere soorten bladrollers. Ook de geelkoplichtmot is goed te determineren en te onderscheiden van de meeste andere donker gekleurde lichtmotten. Opvallend bij de soort is de geel-witte beharing op de kop. De soort lijkt wel op de geelpalpmot (*Eccopisa effractella*), maar bij deze soort zijn juist de palpen geel. Daarbij komt dat deze soort duidelijk kleiner is dan de geelkopmot.

Onder de macro-soorten werd een aantal interessante soorten waargenomen, bijvoorbeeld de volgende niet-alledaagse spanners: berkenspikkelspanner (*Aethalura punctulata*) en bosbandspanner (*Epirrhoe rivata*). Aan interessante uilen werden waargenomen: bleke grasworteluil (*Apamea lithoxyloea* – op twee lakens), brede w-uil (*Lacanobia w-latinum* – op alle vier lakens!), tweekleurige uil (*Hecatera bicolorata*) en gevlamde rietuil (*Senta flammea*). Echte kustsoorten werden niet veel gezien, eigenlijk alleen maar de vale duinrietboorder (*Chortodes extrema*). In het binnenland is dit een zeer zeldzame soort, maar aan de kust wordt deze kleine uil zeer regelmatig gezien.

Ook interessant om nog te noemen is de bruine sikkelui (*Laspeyria flexula*), een soort die terug is van weg geweest (zie ook elders in deze Flinterwille). Sinds vorig jaar wordt deze soort ook in het Lauwersmeer gezien, echter in kleine aantallen. Nu werd de soort op alle vier lakens gezien, met in totaal maar liefst 11 exemplaren!

Nationale Nachtvlinger Nacht 23-6-2018 - Terwisscha (bij Appelscha). Gerard Bergsma

Amersfoortcoördinaten: 217.0-552.0. Temperatuur: 12 graden Celsius rond middernacht; aantal bezoekers: 12; Vangmethode: licht

Dit jaar werd de Nationale Nachtvlinger Nacht in het weekend van 22 tot en met 24 juni gehouden. Op zaterdag 23 juni had Gerard Bergsma bij het Buitencentrum van Staatsbosbeheer (Terwisscha bij Appelscha) een lamp opgesteld. Hieronder de vlindersoorten, die in de loop van de avond/nacht op het laken verschenen:

Macrolepidoptera:

Familie: Lasiocampidae - Spinners

- 1) *Malacosoma neustria* - Ringelrups (3 ex.)

Familie: Drepanidae - Eenstaartjes

- 1) *Thyatira batis* - Braamvlinder (1 ex.)
- 2) *Habrosyne pyritoides* - Vuursteenvlinder (1 ex.)

Familie: Geometridae - Spanners

- 1) *Idaea biselata* - Schildstipspanner (2 ex.)
- 2) *Pasiphila rectangularata* - Groene dwergspanner (2 ex.)
- 3) *Lomaspilis marginata* - Gerande spanner (3 ex.)
- 4) *Alcis repandata* - Variabele spikkelspanner (2 ex.)
- 5) *Hypomecis punctinalis* - Ringspikkelspanner (1 ex.)
- 6) *Ectropis crepuscularia* - Gewone spikkelspanner (5 ex.)
- 7) *Cabera pusaria* - Witte grijsbandspanner (1 ex.)
- 8) *Cabera exanthemata* - Bruine grijsbandspanner (1 ex.)

Familie: Sphingidae - Pijlstaarten

- 1) *Sphinx ligustri* - Ligusterpijlstaart (1 ex.)
- 2) *Laothoe populi* - Populierenpijlstaart (1 ex.)

Familie: Erebidae - Spinneruilen

- 1) *Euproctis similis* - Donsvlinder (3 ex.)
- 2) *Pelosia muscerda* - Muisbeertje (1 ex.)
- 3) *Miltochrista miniata* - Rozenblaadje (1 ex.)
- 4) *Eilema depressa* - Naaldboombeertje (1 ex.)
- 5) *Eilema lurideola* - Plat beertje (1 ex.)
- 6) *Spilosoma lubricipeda* - Witte tijger (1 ex.)
- 7) *Spilosoma lutea* - Gele tijger (1 ex.)
- 8) *Rivula sericealis* - Stro-uiltje (2 ex.)

Familie: Noctuidae - Uilen

- 1) *Agrotis exclamationis* - Gewone worteluil (1 ex.)
- 2) *Axylia putris* - Houtspaander (1 ex.)
- 3) *Noctua pronuba* - Huismoeder (2 ex.)
- 4) *Diarsia brunnea* - Bruine breedvleugeluil (3 ex.)
- 5) *Melanchra persicariae* - Perzikkruiduil (1 ex.)
- 6) *Cosmia trapezina* - Hyena (3 ex.)
- 7) *Amphipyra pyramidea* - Piramidevlinder (1 ex.)
- 8) *Apamea scolopacina* - Bosgrasuil (1 ex.)
- 9) *Hoplodrina octogenaria* - Gewone stofuil (3 ex.)

- 10) *Deltote pygarga* - Donkere marmeruil (1 ex.)
- 11) *Diachrysia chrysitis* - Koperuil (1 ex.)
- 12) *Autographa gamma* - Gamma-uil (4 ex.)

Microlepidoptera:

Familie: Tineidae - Echte motten

- 1) *Monopis weaverella* - Witvlekkijkgaatje (1 ex.)

Familie: Yponomeutidae - Spinselmotten

- 1) *Yponomeuta evonymella* - Vogelkersstippelmot (1 ex.)
- 2) *Yponomeuta padella* - Meidoornstippelmot (1 ex.)

Familie: Ypsolophidae - Spitskopmotten

- 1) *Ypsolopha parenthesella* - Witvleक्सpitskopmot (1 ex.)

Familie: Peleopodidae - Vuurmotten

- 1) *Carcina quercana* - Vuurmot (2 ex.)

Familie: Coleophoridae - Kokermotten

- 1) *Coleophora flavipennella* - Donkere eikenkokermot (1 ex.)

Familie: Gelechiidae - Palpmotten

- 1) *Sophronia semicostella* - Bruine zoompalpmot (1 ex.)

Familie: Tortricidae - Bladrollers

- 1) *Tortix viridana* - Groene eikenbladroller (1 ex.)
- 2) *Celypha lacunana* - Brandnetelbladroller (1 ex.)
- 3) *Epagoge grotiana* - Schemerbladroller (1 ex.)
- 4) *Orthotaenia undulana* - Woudbladroller (1 ex.)
- 5) *Archips xylosteana* - Gevlamde bladroller (3 ex.)
- 6) *Archips podana* - Grote appelbladroller (1 ex.)
- 7) *Acleris forsskaleana* - Kleine boogbladroller (1 ex.)
- 8) *Pammene regiana* - Maanmot (1 ex.)
- 9) *Pandemis cerasana* - Kersenbladroller (1 ex.)
- 10) *Argyrotaenia ljunghiana* - Bruinbandbladroller (1 ex.)
- 11) *Hedya nubiferana* - Gewone witvlakbladroller (2 ex.)
- 12) *Gypsonoma dealbana* - Loofboombladroller (1 ex.)

Familie: Pyralidae - Lichtmotten

- 1) *Acrobasis repandana* - Oranje eikenlichtmot (1 ex.)
- 2) *Phycita roborella* - Eikenlichtmot (1 ex.)

Familie: Crambidae - Grasmotten

- 1) *Eudonia lacustrata* - Lichte granietmot (1 ex.)
- 2) *Eudonia truncicolella* - Nazomergranietmot (1 ex.)
- 3) *Catoptria verellus* - Zwartbruine vlakjesmot (2 ex.)
- 4) *Chrysoteuchia culmella* - Gewone grasmot (1 ex.)
- 5) *Crambus perlella* - Bleke grasmot (1 ex.)

Verslag excursie Gaasterland van 30 juni 2018 Abel Jagersma en Andy Saunders

De vorige excursie in Gaasterland dateert van 13 jaar geleden. Hoog tijd dus om dit prachtige deel van Friesland weer eens te bezoeken. De omstandigheden om dagvlinders te spotten waren gunstig: een zonovergoten warme zomerdag met niet al te veel wind. De twaalf deelnemers verzamelden zich op de P-plaats van de Gaasterlandse bossen. Het leek ons echter niet verstandig om de auto's - met daarin de aggregaten en benzine - in de brandende zon te laten staan. Dus verkasten we naar de meer beschaduwde parkeerplaats aan de rand van de Wyldemerk. Onze gids voor de middagexcursie was Durk Venema, boswachter ecologie van Staatsbosbeheer. Al gauw zagen we de eerste dagvlinders op het open gedeelte van de Wyldemerk. Wat hier vooral opviel was dat dit deel ernstig had geleden onder de lange periode van droogte. Het gras was verdord, er waren bijna geen bloeiende nectarplanten en in de poeltjes stond nog nauwelijks water. In de luwte langs de plas stonden wèl bloeiende planten en hier zagen we dan ook meer vlinders. Bij een tuin aan de overkant van de Luts stonden we even stil. Deze tuin stond vol met vlinderplanten en daar waren veel vlinders en andere insecten op afgekomen. We vervolgden onze tocht door het bos en bezochten nog een interessant terreintje dat bekend staat als de Schouw. Aan het eind van de middag maakten we de balans op. We hadden 16 soorten dagvlinders gezien, waaronder Distelvlinder en Bont zandoogje. Deze soorten waren bij de vorige Gaasterlandexcursie niet waargenomen. Leuk om te vermelden dat het bont zandoogje de laatste 10 jaar in Gaasterland aan een opmars bezig is. Nu wordt het bont zandoogje op veel meer plekken gesignaleerd. Naast de dagvlinders werden ook elf nachtvinders gezien, waaronder de dag-actieve Sint Jansvlinder.

's Avonds hebben we vanaf een uur of acht o.l.v. Gerrit Tuinstra speciaal gezocht naar micro nachtvinders en dat leverde maar liefst achttien soorten op, waaronder de Pootmot (*Stathmopoda pedella*). (zie foto pag. 15)

Van tien uur tot een uur of drie hebben we met 6 lampen en lakens nachtvinders staan vangen. Vier lakens stonden opgesteld bij de parkeerplaats en hadden daar weinig last van de wind. De twee lakens op het open terrein hadden juist veel last van de wind met als gevolg minder vlinderbezoek. Het eindresultaat van alle lakens was 106 soorten macro's, waaronder het fraaie Karmozijnrode weeskind (*Catocala sponsa*) (zie foto pag. 15) plus 61 soorten micro's.